EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 5.2.2019
COM(2019) 47 final

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

jäsenvaltioissa tapahtuvaa kalastustuotteiden maihintuontia koskevien tilastotietojen toimittamisesta 18 päivänä joulukuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1921/2006 täytäntöönpanosta

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

jäsenvaltioissa tapahtuvaa kalastustuotteiden maihintuontia koskevien tilastotietojen toimittamisesta 18 päivänä joulukuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1921/2006 täytäntöönpanosta

1. TAUSTA

Komissio (Eurostat) kerää kalastustuotteiden maihintuontia koskevia tilastotietoja asetuksen (EY) N:o 1921/2006[1] (jäljempänä ”asetus”) mukaisesti. Asetuksessa maihintuonnilla tarkoitetaan EU:n jäsenvaltioiden tai EFTA-maiden kalastusalusten jäsenvaltioiden alueelle maihintuomia kalastustuotteita tai EU:n jäsenvaltioiden alusten muiden kuin EU:n jäsenvaltioiden alueelle maihintuomia kalastustuotteita, jotka myöhemmin tuodaan EU:hun[2]. Asetuksen 10 artiklassa todetaan, että komission antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kolmen vuoden välein kertomuksen, jossa arvioidaan erityisesti tilastotietojen merkittävyyttä ja laatua. Kertomuksessa on selvitettävä myös maihintuontia koskevan tilastotiedon koontijärjestelmän kustannustehokkuutta ja tuotava esille parhaat käytännöt, joita voidaan jakaa ja näin vähentää työmäärää kansallisella tasolla ja lisätä tilastotietojen käyttökelpoisuutta ja laatua.

Asetusta sovelletaan EU:n jäsenvaltioihin sekä Norjaan, Islantiin ja Liechtensteiniin. Asetus koskee merisaaliin maihintuontia, minkä vuoksi raportointivelvollisuus ei koske sisämaavaltioita.

Tämä kertomus perustuu 1) ilmoittavien jäsenvaltioiden Eurostatille toimittamiin maihintuonnin laatua vuonna 2016 koskeviin raportteihin, 2) sääntöjen noudattamista koskeviin analyyseihin ja 3) Eurostatin keräämiin kustannustietoihin.

Komissio hyväksyi marraskuussa 2010[3], huhtikuussa 2014[4] ja toukokuussa 2016[5] asetuksen mukaisesti toimitetut edelliset arviointikertomukset maihintuontia koskevista tilastotiedoista.

Eurostatin kalastustilastot sisältävät maihintuontia koskevien tietojen lisäksi myös yksityiskohtaisia tietoja saaliista, laivastoista ja vesiviljelystä. Myös muut komission yksiköt,

[1] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1921/2006, annettu 18 päivänä joulukuuta 2006, jäsenvaltioissa tapahtuvaa kalastustuotteiden maihintuontia koskevien tilastotietojen toimittamisesta ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1382/91 kumoamisesta (EUVL L 403, 30.12.2006, s. 1).

[2] Tämä tarkoittaa sitä, että näitä tilastotietoja ei voida verrata neuvoston asetuksen (EY) N:o 1224/2009 mukaisesti kerättyihin maihintuontia koskeviin tietoihin, koska kyseiset tiedot ovat alusten lippuvaltiokohtaisia.

[3] Komission kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle jäsenvaltioissa tapahtuvaa kalastustuotteiden maihintuontia koskevien tilastotietojen toimittamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 1921/2006 täytäntöönpanosta; KOM(2010) 675 lopullinen.

[4] Komission kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle jäsenvaltioissa tapahtuvaa kalastustuotteiden maihintuontia koskevien tilastotietojen toimittamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 1921/2006 täytäntöönpanosta; COM(2014) 240 final.

[5] Komission kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle jäsenvaltioissa tapahtuvaa kalastustuotteiden maihintuontia koskevien tilastotietojen toimittamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 1921/2006 täytäntöönpanosta; COM(2016) 239 final.

pääasiassa meri- ja kalastusasioiden pääosasto (DG MARE), keräävät suuria määriä hallinnollisia tietoja yhteisen kalastuspolitiikan hallinnointia varten. Eurostatin keräämät tilastotiedot ja meri- ja kalastusasioiden pääosaston keräämät hallinnolliset tiedot ovat osittain päällekkäisiä. Eurostat on aloittanut Euroopan kalastustilastojen (saaliita, maihintuontia ja vesiviljelyä koskevien tilastojen) arvioinnin, jossa keskitytään arvioimaan kerättyjen tilastojen 1) merkitystä, 2) vaikuttavuutta, 3) tehokkuutta, 4) yhtenäisyyttä, 5) tilastollista laatua ja 6) EU:n tason lisäarvoa kaiken komission ja muiden kansainvälisten organisaatioiden keräämän tiedon osalta.

Tässä kertomuksessa käsitellään ainoastaan Eurostatin keräämiä ja asetuksen (EY) N:o 1921/2006 mukaisia maihintuontia koskevia tilastoja.

2. TÄRKEIMMÄT HAVAINNOT

2.1. Oikea-aikaisuus ja täydellisyys

2.1.1. Oikea-aikaisuus

Tietojen toimittamisen oikea-aikaisuus on parantunut viime vuosina. Useimmat jäsenvaltiot ovat toimittaneet tiedot ajoissa. Viitevuonna 2016 puolet ilmoituksen tehneistä jäsenvaltioista toimitti tietoja, joihin oli tehtävä joitakin korjauksia. Kyseiset muutetut tiedot toimitettiin useimmissa tapauksissa kohtuullisessa ajassa.

Komissio (Eurostat) julkaisee tiedot heti niiden validoinnin jälkeen, ja ne ovat nähtävillä Eurostatin julkisessa tietokannassa kuukauden kuluttua siitä, kun tietojen toimittamisen määräaika on päättynyt. Tietoja voidaan tarkistaa milloin tahansa tarpeen mukaan.

2.1.2. Täydellisyys

Tietojen täydellisyys on parantunut vuodesta 2015. Myös aiemmin ongelmia aiheuttaneet kalastustuotteiden pakolliset yksikköhinnat on nykyään useimmiten esitetty. Eurostat selkeytti asiaan liittyviä raportointiohjeitaan kalastustilastoja käsittelevän asiantuntijaryhmän vuoden 2015 kokouksessa.

Tietojen täydellisyyttä ovat parantaneet myös eräiden jäsenvaltioiden toteuttamat toimet, joilla ne ovat pyrkineet merkittävästi laajentamaan tutkimuksiensa kattavuutta eri alustyyppien, ulkomaalaisten alusten ja lajien osalta. Vain kolme jäsenvaltiota ilmoitti, että ne eivät keränneet maihintuontitietoja alle 10 metrin pituisilta aluksilta.

2.2. Yhtenäisyys

2.2.1. Laatu ja tarkkuus

Tietojen laatu oli yleisesti ottaen hyvä, ja kolmannes jäsenvaltioista ilmoitti laadun parantuneen edellisen arviointiraportin jälkeen. Useimmat jäsenvaltiot katsoivat, että vastauskatoa ja alipeittoa oli hyvin vähän. Vain muutamat jäsenvaltiot ilmoittivat mittaus- tai näytteenottovirheistä. Myöskään mahdollisten luokitusvirheiden ei katsottu vaikuttaneen tiedon laatuun. Puolessa ilmoituksen tehneistä maista maihintuontitiedot ristiintarkastettiin tarkastusmenettelyn aikana vertaamalla niitä saalistilastoihin tai muihin kansallisiin tietolähteisiin.

2.2.2. Vertailukelpoisuus

Eurostatin antamat raportointiohjeet ovat selkeyttäneet asetuksen soveltamisalaan kuuluvia maihintuontityyppejä. Ne ovat parantaneet paitsi tietojen täydellisyyttä myös niiden vertailukelpoisuutta eri maiden välillä.

2.3. Relevanssi

EU:n alueelle maihintuotujen kalastustuotteiden määriä ja hintoja koskevat tilastot vaikuttavat myös markkinatietoutta koskeviin komission sitoumuksiin. Tiedot ovat oleellisen tärkeitä EU:n kalastustuotemarkkinoiden seuraamisessa ja analysoinnissa toimitusketjun alusta loppuun.

Niillä voi olla merkitystä myös purkamisvelvoitteen[6] kannalta. Kyseinen velvoite edellyttää, että kaikki säänneltyjen kaupallisten lajien saaliit puretaan aluksesta ja lasketaan asianomaisiin kiintiöihin.

Jäsenvaltiot ilmoittivat, että käyttäjien tarpeet täyttyivät kaikilta osin kansallisella tasolla. Jos valtiolla on kansallista lainsäädäntöä, se kattaa kaikki EU:n asetuksessa edellytetyt muuttujat.

2.4. Saatavuus

2.4.1. Verkkotietokanta

Maihintuontia koskevat tilastot ovat saatavilla komission (Eurostat) julkisessa tietokannassa[7] yksityiskohtaisia tietoja sisältävinä maakohtaisina taulukkoina sekä yhteenvetotaulukkona, jossa esitetään EU:n tason tiedot ja kansalliset tiedot aggregoidummalla tasolla.

Lisäksi puolet ilmoituksen tehneistä jäsenvaltioista on julkaissut tiedot kansallisella tasolla verkkotietokannoissa, joissa käyttäjät voivat niihin tutustua.

2.4.2. Julkaisut ja taulukot

Komissio (Eurostat) julkaisee maihintuontia koskevia tilastoja ja artikkeleja Statistics Explained -sivustollaan ja tilastokirjoissa[8].

Puolet ilmoituksen tehneistä maista tuotti sähköisiä julkaisuja.

2.4.3. Metatiedot

Komissio (Eurostat) kerää kolmen vuoden välein kansallisia laatuselvityksiä, joihin tämäkin kertomus perustuu. Kansallisissa selvityksissä perehdytään yksityiskohtaisesti tietojen laatuun ja niiden keruumenetelmiin. Kansalliset laatuselvitykset laaditaan Euroopan tilastojärjestelmän (ESS) ohjeiden mukaisesti, ja ne kerätään ESS:n metatietojärjestelmään (Metadata Handler).

2.5. Tietojen luottamuksellisuus

[6] Yhteisestä kalastuspolitiikasta, neuvoston asetusten (EY) N:o 1954/2003 ja (EY) N:o 1224/2009 muuttamisesta sekä neuvoston asetusten (EY) N:o 2371/2002 ja (EY) N:o 639/2004 ja neuvoston päätöksen 2004/585/EY kumoamisesta 11 päivänä joulukuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1380/2013 15 artikla.

[7] http://ec.europa.eu/eurostat/data/database (saatavilla ainoastaan englanniksi, ranskaksi ja saksaksi).

[8] Viimeisin niistä on ”Agriculture, forestry and fishery statistics – 2017 edition”, ISBN 978-92-79-75765-5 (saatavilla ainoastaan englanniksi).

Komissiolle (Eurostatille) toimitetuissa maihintuontia koskevissa tilastoissa on ainoastaan muutamia luottamuksellisia muuttujia. Vuonna 2016 kahden jäsenvaltion osalta oli otettava huomioon luottamuksellisuuskysymykset, sillä niillä oli vain yksi tietyllä kalastusalueella toimintaa harjoittava kalastusalus. Tämän takia koko EU:n kokonaistuotannon määrä ja arvo pysyivät luottamuksellisina. Luottamuksellisten tietojen osuus koko EU:ta koskevista tiedoista on kuitenkin saatu pidettyä rajallisena: vuonna 2016 vain 1,5 prosenttia kaikista komission (Eurostatin) julkista tietokantaa varten toimitetuista, 28 jäsenvaltion EU:ta koskevista arvoista oli luottamuksellisia.

3. RASITE JA KUSTANNUSTEHOKKUUS

Puolet ilmoituksen tehneistä jäsenvaltioista ilmoitti saavuttaneensa tehokkuushyötyjä edellisen kertomuksen laatimisen jälkeen. Kolmasosa jäsenvaltioista kertoi onnistuneensa vähentämään vastaajille aiheutuvaa rasitetta käyttämällä käyttäjäystävällisempiä kyselylomakkeita tai helpompia tiedonsiirtomenetelmiä.

Euroopan tilastojärjestelmä (ESS) analysoi EU:n tilastojen tuottamiseen liittyvästä tietojenkeruuprosessista aiheutuvaa rasitetta ja kustannuksia. Jäsenvaltioista 17 (yhteensä 23:sta maihintuonnista ilmoittavasta jäsenvaltiosta) toimitti rasitetta koskevia lukuja, ja ne ilmoitettiin kokoaikavastaaviksi muunnettuina. Lisäksi niiden kolmen jäsenvaltion osalta, jotka pystyivät ilmoittamaan kalastussaalis- ja maihintuontitilastojen osalta ainoastaan niiden kokonaismäärän, maihintuontiin liittyvän rasitteen arvioitiin olevan noin puolet kokonaisrasitteesta. Rasite vaihteli 0,01 kokoaikavastaavasta 11 kokoaikavastaavaan ja oli vähemmän kuin 0,25 kokoaikavastaavaa puolessa sellaisista jäsenvaltioista, jotka toimittivat rasitetta koskevia lukuja.

Jäsenvaltioista 17 toimitti lukuja, joihin sisältyi sekä välittömiä että välillisiä kustannuksia. Niiden kahden jäsenvaltion osalta, jotka eivät pystyneet erottamaan saaliita koskevien tietojen keruusta aiheutuneita kustannuksia maihintuontia koskevien tietojen keruusta aiheutuneista kustannuksista, kustannusten arvioitiin olevan noin puolet kokonaiskustannuksista. Kansallista maihintuontia koskevien tilastotietojen keräämisestä aiheutuneiden keskimääräisten vuotuisten kustannusten arvioitiin olevan noin 109 000 euroa valtiota kohden. Jos sitä verrataan maihintuonnin kokonaisarvoon, maihintuontia koskevan tiedon keräämisestä aiheutuneet kokonaiskustannukset olivat noin 0,08 prosenttia maihintuonnin kokonaisarvosta.

4. PÄÄTELMÄT

Viime vuosina maihintuontia koskevien tilastojen oikea-aikaisuus, täydellisyys ja yhtenäisyys on parantunut. Jäsenvaltiot toimittavat luotettavia tietoja EU:hun maihintuotujen kalastustuotteiden määrästä ja arvosta sekä erittäin hyödyllisiä, yksityiskohtaisia lajitason tietoja, joita voidaan käyttää EU:n kalamarkkinoiden analysointiin.

Eurostatin raportointiohjeet ovat auttaneet yhtenäistämään maihintuontia koskevia tietoja. Samalla kansallisten tiedontoimittajien toteuttamat toimet ovat parantaneet tietojen täydellisyyttä ja oikea-aikaisuutta.

Maihintuontia koskevien tilastotietojen laatimisen keskimääräiset vuotuiset kustannukset olivat noin 109 000 euroa jäsenvaltiota kohden. Tiedonkeruukustannusten osuus maihintuonnin taloudellisesta kokonaisarvosta oli kuitenkin keskimäärin alle 0,1 prosenttia.

5. SUOSITUKSET

Kansallisella tasolla olisi edelleen edistettävä sähköisten kyselylomakkeiden käyttöä, sillä se auttaa tehostamaan tiedonkeruuta.

Tietojen järjestelmällinen ristiintarkastaminen muihin kansallisiin tietoihin vertaamalla parantaisi tietojen yhtenäisyyttä. Validointitarkastusten automatisointi lisäisi myös tiedon luotettavuutta.

Komissio (Eurostat) pyrkii jatkuvasti parantamaan EU:n tilastojen laatua ja saatavuutta. Se on myös sitoutunut keventämään jäsenvaltioihin ja vastaajiin kohdistuvaa rasitetta. Tätä varten komissio on sisällyttänyt vuoden 2018 työohjelmaansa[9] hankkeen, jolla pyritään järkeistämään ja yksinkertaistamaan kalastustilastoja. Hankkeeseen sisältyy Eurostatin tällä hetkellä keräämien kalastustilastojen (saaliita, maihintuontia ja vesiviljelyä koskevien tilastojen) arviointi. Arviointi toteutetaan muiden komission pääosastojen ja kansainvälisten organisaatioiden keräämien kalastustietojen kokonaisarvioinnin yhteydessä. Se tukee strategiaa, jolla pyritään parantamaan Eurostatin keräämien kalastustilastojen tarkoituksenmukaisuutta. Arviointi saadaan valmiiksi kesällä 2019.

[9] http://ec.europa.eu/eurostat/web/ess/-/annual-work-programme-2018 (saatavilla ainoastaan englanniksi).